

SETMANARI REPUBLICÀ CATALÀ

Els treballs se publiquen baix la sola i única responsabilitat dels autors. No's retornen originals

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER D'EN PRIM, 201

Sotscripció: Un mes, 50 cènts. Número solt, 10 cènts.
ANUNCIS, INTERCAL'LATS I REMITITS
Preus convencionals

EL PONT DE LA RIERA

Una vergonya que ja passa de la mida

S'ha parlat molt, aquests dies de pluges i neus, de l'estat en que's troba'l pont sobre'l riu Congost. S'han pogut convèncer — els que han volgut — de la necessitat que hi hà de que'l pont s'acabi d'una manera o altre. Tants carros carregats com han provat de passar aquests dies, tots s'hi han encallat, constant moltes penes i treballs el treure'ls.

Per culpa de no estar llest el pont i per no poder-hi passar, com ja hem dit, els carros dels pagesos de molts pobles veïns que venen aquí a vendre, s'han esguerrat molt importants mercats, entre altres el mercat-fira de Nadal, que és dels més concorreguts de l'any.

Are bé; qu'n té la culpa de que no estigui acabat el ditxós pont?

Sobres això hi hà varis parers. Uns, donen la culpa al partit de dalt; altres, al d'abaix, i are darrerament en Francesc Ribas en unes fulles, anomenà a diferents persones de la localitat, dient que per ell són aquelles les culpables.

Granollers s'ho ha mirat amb massa passivitat això de la construcció d'aquest pont; però'l principal culpable, al nostre entendre, és l'Estat. O sinó, anem a veure-ho.

L'Estat digué que's comprometia a fer-lo, i, al mateix temps, a construir el ramal de carretera que fes falta, mitjantsant el que la Diputació

i l'Ajuntament corresponguessin amb una quantitat, que si no recordem malament, fou de 45,000 pessetes la Diputació i 15,000 l'Ajuntament.

Recollida que fou aquesta quantitat que, en honor a la veritat, se recollí en poc temps, anaren passant mesos i anys, sense que a l'Estat li vingués mai bé d'incloure en el pressupost la quantitat corresponent, fins que un dia, degut a moltes gestions que's feren, se logrà que s'hi consignés. I are aquí ve la part de culpa que té també Granollers de l'estat vergonyós d'aquest pont.

Arrivat a aquest punt l'assumpte, vingué'l que'ls uns el volien — el pont — a la carretera de Ribes i els altres a la de Caldes. Quan semblava que s'anava a construir en un punt determinat, venien els de l'altre parer i hi posaven totes les dificultats imaginables per a que fracassés el plan. Igualment feien els altres, quan se feien treballs per a que's construís en l'altre carretera.

Això va durar fins que a l'últim, cansats els uns i els altres del que feien, per fi's varen poder lligar voluntats i s'acordà contruir-lo a on és are; i ha succeït el que tots ja sabem; que'l pont està per acabar perquè falta fer el ramal de carretera que uneixi la de Ribes amb la de Caldes i perquè té de pasar pel mig d'una casa de l'altre banda de riera, cone-

guda per can Pagès, quals propietaris exigeixen, per deixar-la tirar a terra, que se'ls pagui per endavant la quantitat convinguda o almenys el tant per cent que pot donar-los aquesta quantitat.

Si l'Estat fos com ha d'ésser, que's cuidés de la prosperitat dels pobles i's preocupés de les necessitats del país, ja hauria d'haver entregat els diners a aquests propietaris i no fer entretenir una obra que causa tants perjudicis a la nostra població i a una part molt important de la comarca del Vallès. Però's veu que l'Estat no s'hi amoïna per aquestes coses i és per això que no cal esperar de la seva gestió que's pugui veure acabada aviat aquesta obra tant necessaria.

Aquí, al nostre entendre, no hi hà altre remei — si ningú treu els quartos que falten — que exigir del govern que'ls tregui, ja que s'hi va comprometre. Per a lograr-ho, s'haurien d'agotar tots els recursos i, si és precís fer una manifestació de totes les forces vives de la població, per a imposar d'aquest modo al govern central la justa aspiració de tot un poble i de quasi tot un districte.

Si així's fes, estem segurs que'l govern no provaria de resistir aquesta formidable empenta i donaria les pessetes, que tanta falta fan i's podria acabar aquesta important obra, que cada dia's fa més necessaria per a la comunicació dels pobles d'aquesta comarca,

FERRER

SASTRE

Ex-fallador de la Sastreria New-York

PELAI, 34, 1.º, 2.º : BARCELONA

L'especialitat d'aquesta casa consisteix en el bon gust en els genres, en el tall perfeccionat i en la confecció acurada

Academia de Tall i Confecció

Directora

Dolors Colomer de Lleget

Professora titular amb nota brillant en l'Escola Provincial de Tall de Barcelona

TALLER de MODISTERIA

en color i blanc

a càrrec de la mateixa Directora

Classes a hores convingudes

Dematí, tarde i vespre

San Roc, 10, 1.º : Granollers

Café i Restaurant

de la

Estació de M. Z. A.

a càrrec de

Manuel Argemí

Se serveixen coverts des de 2 50 pessetes
Vins i licors de totes classes

Servei a domicili : Preus convencionals

Serviment esmerat a l'arribada dels trens

VENDA DE GEL

en tot temps de l'any

COMENTARI POLÍTIC

L'últim alçament

Es molt difícil, en aquests moments de desconcert nacional, voler afegir un comentari a les vagues notícies polítiques que s'escampen des de Madrid.

La suspensió de les conferències telegràfiques i telefòniques que hem sofert aquests dies, ens ha deixat aïllats momentàniament per a tornar-nos a la llum les declaracions de en García Prieto — un ex home — fetes el divendres passat, al parlar-nos d'un moviment revolucionari militar.

Tot el divendres circularen notícies alarmants de successos ocorreguts a Madrid i a Barcelona. Se deia que, al crit de «¡morí en Llapissera!» s'havia revoltat el poble barceloní i's bregava pels carrers de la ciutat comtal.

Encare no sé de cert la veritat que hi hagi en tot això. Jo m'ho vareig creure, perquè, encare que no sé quan, indefectiblement això ha de tornar, més augmentat i amb més rabia que per l'agost passat.

A Espanya, on la classe treballadora se confón amb la necessitada i disposa d'una perfecta organització sindicalista, plena de coratge i fe; on les classes baixes de l'exèrcit s'organitzen així mateix exigint millores; on les necessitats puguen en relació inversa al treball; en nostre país, governat per un ministeri interí en l'hora suprema de la convulsió popular, què té d'estrany que l'esperit de rebel·lió hagi entrat en els cors i'l poble senti impaciència per a acabar amb tot lo corcat, amb tot lo que de socre queda?.. Què té de sorprenent que aquest esperit revolucionari esclafi prematurament en un lloc o en dos, si tots els focs llencen guspies i tots els cors glateixen d'esperança?..

El moviment d'are — ens afegeix en García Prieto — és únicament militar; el govern n'ha tingut esment i l'ha fet fracassar. Posem-nos tranquils i respirem. No ha sigut res — diu ell. —

Jo no sé quins comentaris se faràn per les altures; no sé què's deuen creure'ls famosos personatges; però estic segur d'una cosa; crec que'l proper moviment — perquè's veu venir — anirà contra les testes altes, contra'ls causants directes — per la seva dessídia i incapacitat — dels mals d'Espanya; contra'ls organitzadors de festes i caceries que passen el temps divertint-se sens preocupar-se dels mals nacionals, els que'n són els causants i els responsables.

El poble, que ja ha après a patir gana, també en la negror de les presons i en els recons de les ergastules, ha passat l'aprenentatge amarg i dolorós de l'experiència i ja sab are fer patents els seus odis i rencors.

Sembla — continuant el comentari polític — que s'ha volgut disoldre a les Junes de classes de tropa que's formaven i s'ha expulsat de l'exèrcit als sargents que més s'han distingit en llur organització. Es clar! *Las mejoras de la clase* no més poden demanar-les els més alts. Aquests, quan s'organitzen, no ataquen a la disciplina; els altres, els petits, sí. Què dirà el flamant ministre de la Guerra, l'adulador de les altres Junes de Defensa?.

No sé perquè, però'm sembla que aquest comentari per a RENOVACIÓ serà l'últim que sortirà en nostre setmanari, dins de les garanties interines que'ns dona la Constitució

Amb motiu d'aquest últim alçament vindrà la censura — ja l'enyorem — ; tornarà'l règim del silenci; se donarà una volta més a la cadena, i en la foscor dels soterranis, en les converses secretes i en les fulles clandestines se dirà'l què's vulgui fer callar. Al fi i al cap són els medis que empleaven alguns dels que are ens desgovernen, abans d'ésser a dalt de tot. Jo recomanaria a un famós personatge que tots coneixem, que vingués a viure a Màlaga. Es una bona estació d'hivern, *amb vistas al mar...* i en dugues passes s'és al Marroc, el seu país de naixença i districte electoral

ESTEVE SARROCA

Màlaga, 5 gener 1918.

L'Ajuntament acordà unir, al prec d'amnistia per als empresonats per causes polítiques i socials, la demanda d'indult per a en Pagés

Mes, l'Ajuntament ha fet constar que no's perdonen en ell delictes polítics o socials no comesos, sino al criminal que, junt amb els seus, posà a prova els seus instints de traïdoria i de mala ànima en el miting de «L'Unió Lliberal», tràgicament pertorbat la nit del 13 de Juliol de 1912

SECCIÓ OBRERA

Para los que trabajan y sufren

El trabajo es condición de vida, indispensable a todo ser biológico. La actividad mínima, lo mismo en el vegetal que absorbe y se defiende, como en el animal que traga y pelea, es comer y luchar.

El hombre es también ser vivo y además inteligente; mas, como consecuencia de esta cualidad que no poseen los demás seres vivos, vemos que su actividad vital no se concreta a comer y luchar, sino que adoptando otras formas, se denomina *trabajar y competir*; buscar lo necesario para vivir mejor, de conformidad con las necesidades económicas de la vida moderna.

Todo malestar social, todo disgusto colectivo, es consecuencia de un problema económico de difícil solución.

Y esta afirmación, en términos generales, nos la confirma el movimiento social, motivado por el malestar económico que se nota, desde ha mucho tiempo, entre nuestra humilde y resignada clase trabajadora.

Nos hallamos en un momento de la vida en que se hace poco menos que imposible atender a las más perentorias necesidades. Y en presencia de la realidad; viendo que, con lo que ganan, no tienen para cubrir los menores gastos, los trabajadores de nuestra villa, han pensado oponer a la pasividad de los burgueses, la fuerza organizadora que representa la Federación del Arte Fabril, Textil y sus similares.

La idea de la Asociación obrera, con el intento de mejorarse moral y materialmente, es algo deseado por todas las personas de sentimientos nobles y por cuantos encierran en su corazón un átomo siquiera de amor a sus semejantes.

Pero ya que la Federación va a ser un hecho; ahora que todo el mundo espera que la Asociación resuelva una serie de problemas, hasta ahora insolubles en Granollers, me permito hacer algunas observaciones sobre el particular.

OBREROS: Todos vosotros habéis pensado en la Federación como único medio de aliviar vuestra situación precaria; como en la panacea que ha de solucionar todos vuestros males y sufrimientos.

Cierto es que el Sindicato ha de ser vuestra arma de combate, y que con ella venceréis no pocas dificultades; pero no lo es menos que con Federación y sin ella está lejos todavía la hora de la redención.

Queréis la Federación, anheláis el Sindicato como nuestros pequeñuelos aguardan el juguete de los Reyes; pero, ¿sabéis, la gran mayoría, lo que váis a hacer? ¿Habéis pensado lo que representa y es una Asociación obrera?

No está en mi ánimo espantaros para que retrocedáis por el camino emprendido; antes bien, desearía que mis palabras sirvieran para fortificar vuestros espíritus, dispuestos a emprender la lucha con más bríos; no lucha material, sino más bien lucha de ideas y pensamientos, lucha de organización y trabajo, lucha de fe y voluntad para vencer todos los obstáculos y soportar cuantas contrariedades halléis en el camino.

Hecha la Asociación, ¿habéis pensado en el trabajo ímprobo que pesará sobre los directores y en la responsabilidad que contraéis todos y cada uno, en relación con vuestros compañeros de causa? ¿Sabréis ser hombres? ¿Desertaréis del lugar que se os señale, por la razón de no verse saciadas vuestras ambiciones con la prontitud que deseáis?

Meditad un poco. Pensad que el Sindicato no puede contar con medios para solucionar todos los problemas.

Reconoced que han existido asociaciones como la vuestra, y que, por falta de confianza en los directores, motivada unas veces por ignorancia de los dirigidos, o por abusos cometidos por los que se hallaron al frente de la Asociación, tampoco pudieron resolverlo todo. Convenced a vuestros camaradas, con el ejemplo si es posible, que es indispensable obrar como hombres para conseguir lo que todos anheláis.

Calmad a esos famélicos inconscientes que creen que, formada la Asociación, disminuirán en seguida las horas de trabajo y aumentarán fabulosamente los jornales. Estos serán los más exaltados hoy, y los que primero desertarán, queriendo hundir la Asociación porque no satisface sus pretensiones vanas.

Si queréis que la Federación exista y tengan éxito nuestros trabajos, no desesperéis ante cualquier obstáculo, por importante que sea; pero tampoco os precipitéis a solucionar lo que tiene difícil y a veces imposible solución.

Id cuidadosamente con los descalabros, pues, aparte de los perjuicios que irroga a la Asociación, os exponéis a perder vuestra personalidad y el prestigio que habéis alcanzado entre vuestros compañeros.

Trabajad cada día un poco, para estudiar cuantos problemas puedan presentarse. Pensad hoy en solucionar los problemas que pueden acaecer mañana; mas, no soñéis en imposibles.

Vuestra unión es y representará una fuerza importante; pero la maldad humana opone resistencias que cuestan trabajos ímprobos ser vencidas, y la lucha social entre el capital y el trabajo, no comienza hoy ni finalizará mañana.

Se mejorará vuestra situación, porque es imposible vivir así, y porque lo pedirá primero y exigirá después vuestra voluntad férrea. Disfrutaréis de mejoras, porque no debéis cejar hasta el momento en que, trabajando, podáis vivir como las personas; porque para vivir necesitáis pan material e intelectual para vosotros y para que vuestros hijos, estando mejor educados e instruidos, puedan luchar

con más probabilidades de éxito en las batallas sociales que les esperan.

Mas, todo ello exige la necesidad de que estudiéis cuantos problemas sociales interesan a la humanidad; que os perfeccionéis cuanto os sea posible en las condiciones de ciudadano

y de obrero, porque tras la inmensa hecatombe que asola al mundo, el carro del progreso empujará a la humanidad y no puede ni debe ser el obrero, la mano industrial de nuestro pueblo, quien se quede atrás.

P. VEGUÉ

Per l'organització obrera de l'Art Textil

EL MITING SOCIETARI

Com estava anunciat, el prop passat dissabte tingué lloc, en el saló platea de «L'Unió Lliberal», el miting en prò de l'organització obrera de l'art textil de la localitat. El local estava ple de gom a gom, destacant-se qualques obreres, el què feia resultar molt més brillant l'acte.

A la presidència hi veiérem nodrides representacions obreres de la capital i de la localitat i, entre elles, hi figurava'l nostre estimadíssim director En Pere Vegué, que portava la representació dels obres textils de la localitat, en nom dels quals havia de parlar. Com a delegat governatiu, hi estava present don Vicenç Zaragoza, vingut expressament de Barcelona per a assistir a l'acte.

A dos quarts de deu i després de breus paraules de l'obrer d'aquesta vila en Jaume Ventura, quedà obert el miting, oferint se la presidència del mateix a l'Eusebi Jorge, secretari de la Federació de l'Art Textil d'Espanya.

Després de llegida la convocatòria pel nostre entranyable director, feu ús de la paraula l'obrer de la localitat en Francesc Xiberta, el qual parlà com individu de la comissió obrera d'aquesta vila.

Explicà'ls primers treballs fets per la comissió. Invocà l'unió de les classes obreres, sense la qual—digué—no és possible la vida.

Dedicà sentides paraules d'encoratjament als desenganyats, dient-los que dintre l'engany hi ha l'experiència.

Parlà de l'encariment de les subsistències i acabà advocant per a que s'incriguin tots els seus companys en la societat que va a constituir-se. Fou molt aplaudit.

En Casimir Anfruns

Parlà en nom dels paletes. Digué que a Granollers és dels punts on s'imposa més l'associació.

Al·ludí a determinat burgès que, segons l'orador, se les dóna de demòcrata, atacant lo durament.

Feu referència a l'administració local, tenint paraules bastant fortes per als nostres administradors en general.

Parlà dels obrers que treballen de nits, afirmant que se'ls gratifica amb mesquinesa. Va combatre despiadadament a la burgesia, fent ressaltar, com a medi de millorament, l'organització.

S'estengué en consideracions relacionades amb el miting tràgic de L'Unió Liberal, del que'n fou víctima'l radical Miquel Masó, i amb la mort del mestre laic en Lluís Castellà, del qual digué que, per l'únic fet d'ensenyar la realitat de la vida, l'empresonaren, acabant així amb la seva existència.

Acabà aconsellant als obrers que's deslliugin dels burgressos i dels polítics. Forts aplaudiments.

L'Enric Roca

En representació dels rajolers de la localitat, feu ús de la paraula son president l'Enric Roca, el qual començà dient que Granollers és un cas aïllat en quant a organitzacions obreres.

Comparà'ls jornals que guanyaven els del seu ram abans d'estar associats amb els que cobren actualment, fent ressaltar les millores obtingudes amb la seva organització.

Parlà dels carreters com a classe explotada per manca d'organització i censurà'ls abusos que's cometen amb els menors dintre'ls diversos rams del treball.

*Acabà oferint, en nom del seu sindicat, son decidit apoi enfront de la burgesia. Aplaudiments.

En Joan Prat

Parlà en nom dels barbers i començà aconsellant que les converses de les taules de café les empleïn en fomentar l'espirit societari.

Se dirigí als obrers per a fer-los entendre que les passions que a voltes senten per a la política, estarien més ben empleades en la defensa de la qüestió societaria.

S'encarà amb els industrials i digué que si'ls treballadors van a l'aigua, ells es quedaràn ofegats.

Demanà l'apoi de la premsa local i acabà donant un crit de ¡Visca la federació! que fou acollit amb forts aplaudiments.

En Lluís de Val

Representant de la Federació Regional de l'Art Textil, dóna principi a son discurs qualificant de capacitats als obrers per haver lograt organitzar-se.

Parlà de l'encariment de les subsistències, afirmant que la vida's fa impossible. Feu elogis de la dona, com a primera víctima de les subsistències, ja que ella és la que ha de fer la distribució de les setmanades, i, per tant, procurar que no falti'l pa a taula.

Declarà als obrers, víctimes dels acaparadors.

Al·ludint a la manca de flúit elèctric, digué que és vergonyós, sobre tot els dissabtes, que les fàbriques de Granollers treballin fins avançades hores de la nit.

Parlà de «La Constància», societat de l'Art Fabril, que, segons l'orador, l'any 1913 va tenir una seria batalla, perdent-la, però que actualment compta amb 20,000 associats, afirmant que les dones són les més fervents col·laboradores de la societat.

Feu elogis del sindicat de contramestres per les consideracions que ve observant vers les dones en front de la burgesia.

Assegurà que aquesta, enterada de les campanyes de la Federació, ha augmentat els jornals en algunes cases.

Qualificà als burgesos d'egoïstes i als governants d'incapacitats.

Acabà excitant a l'associació, ja que l'unió fa la força. Fou ovacionat.

En Pere Vegué

Després de breus paraules del president, com a justificant de trobar-se un mestre d'estudi i polític en el cas de prendre part en un miting obrer, s'aixecà a parlar el nostre volguíssim director, en mig de xardorosos aplaudiments.

Començà dirigint unes belles paraules de salutació a les dones, a l'ensems que uns estimables consells relacionats amb l'organització que va a intentar-se portar a terme en aquesta vila.

Dedicà un sentit record al Comitè de vaga, empresonat a Cartagena.

Esplicà'l perquè prenía part en un acte societatari. Digué que ho feia a precís de la comissió organitzadora.

Feu constar que ell també treballa, puix si no teixeix cotó, teixeix intel·ligències.

Parlà de les subsistències, afirmant que del seu encariment tots ne toquem les conseqüències, però en més escala als obrers.

Digué que la causa dels obrers hauria d'interessar a tot-hom, car ell no comprèn com hi hagi una sola persona que, tenint cor, deixi de prestar-hi son concurs.

Recomanà molt cuidado en l'elecció dels homes que hagin de posar-se al front de la associació, a fi i efecte d'evitar petiteses locals.

La direcció, diu que ha de recaure en treballadors i homes, i el triomf serà un fet.

Digué als obrers que's fixin bé en l'importància de l'organització, recomanant los que's compenetrin ben bé del que volen.

La força deu donar normes i assenyalar camins en bé del treballador i del burgès.

Al millorar-vos, — afirmà — millorareu'l treball.

Manifestà que a alguns dels presents a l'acte no'ls creu prou preparats par a organitzar-se.

Ha de deixar se'l joc i el rom — exclamà. — Primer homes! En aquest punt parlà dels drets i dels deures dels treballadors, mereixent l'assentiment de l'auditori.

Assenyala, com a punts de distracció, les biblioteques, les excursions al camp, etc.

Es precis millorar en els dos aspectes, moral i material.

Feu referència al vestir, com a millorament material de la vida i recomanà l'instrucció com a millorament espiritual i com a base primordial per a capacitar-se.

Els obrers, afegí, s'han de redimir sols, per medi del treball i de la perfecció humana. Deuen exigir el compliment de les lleis i, si és precís, anar a la vaga; però abans exposar raons que la justifiquin.

Al·ludí als treballadors menors d'edat, aprofitant aquest punt per a atacar a aquells pares que fan treballar a sos fills, mentres ells se juguen en els cafès la setmanada que'ls porten.

La justícia — digué — és elàstica, i deu anar-se a buscar on sigui.

Parlà de la dona mare, dient que no deu estar a caprici dels amos.

Advocà per l'establiment de cases per a la infantesa, de col·legis i camps de joc, per iniciativa de la federació.

Com a mestre s'oferí per a donar conferències encaminades a demostrar el que representa la dona en veritat, invitant a aquestes que hi concorrin totes.

Digué que'ls obrers deuen procurar poder

senyalar faltes als burgesos, però que aquets no les hagin de notar en ells, mercès a son honrat comportament.

Feu constar que està disposat a treballar per als obrers, des d'on sigui, si'l necessitin o'l creuen útil, aconsellant-los que abans de tot i per sobre de tot, siguin homes.

L'home—afegí—deu redimir se sol.

Acabà son magistral discurs, fent relluir l'adagi aquell de que «qui vulgui peix», etc... (Llarga ovació acollí les paraules del jove mestre, d'una sinceritat i una franquesa veritables.)

En Lluís Serra

Feu ús de la paraula en nom de la societat de cilindradors i aprestadors i començà fent ressaltar els beneficis que reporta l'organització a la classe treballadora.

Se referí a un fabricant que, dient fer-se càrrec de les necessitats de la vida, augmentà els jornals d'un ral, sense que'ls treballadors ho havessin demanat; però allargant al mateix temps els troços.

Digué que en altres fàbriques es parla també d'augmentar els jornals, però a canvi de treballar mitja hora diària més, cosa que, previa reunió, han rebutjat ja'ls treballadors.

Feu historia de l'organització del seu ram, fent ressaltar les millores obtingudes mercès a haver-se associat a temps.

Se dirigí al delegat governatiu i formulà una denuncia en contra de determinat fabricant, acusant-lo de que en la fàbrica hi treballen menors d'edat, fent burles de les lleis establertes.

Dedicà un carinyós record als presos, sacrificats pel benestar dels desheretats.

Acabà oferint l'apoi del seu ram als obrers de Granollers. (Aplaudiments.)

L'Eusebi Jorge

Al resumir, parlà dels conflictes a venir per culpa de l'imprevisió dels governants, als quals qualificà d'incapacitats.

Feu esment del problema de la gana, en relació amb la guerra europea.

Al·ludí la campanya sostinguda per la Confederació de l'Unió General de Treballadors com a crit d'alerta en contra dels acaparadors, a la qual afirmà que'l govern feu el sord, motivant aital passivitat el paro de les 24 hores.

El govern per això continuà impassible, i fou allavors quan s'anuncià un plaç per a anar a la vaga indefinida.

Digué que venen moments de prova i, per aquest motiu, convé estar preparats, amb perfecta organització, a la qual deu incorporar se el proletariat granollerí.

Al·ludí la manca de carbó i la venda de barcos a les nacions en guerra i carencia dels flets, dient que si a la via falten vagons, ell en canvi sab on se'n fan per a una nació en guerra.

Falta alimentació i instrucció, exclamà.

Afirmà que ells, els sociataris, defensen més els interessos dels capitalistes que'ls seus propis, ja que sense'l fruit de son treball res guanyarien els burgesos.

Parlà de la manca de cotó i de força elèctrica, extenent se en atinades consideracions.

Afirmà que ells no són polítics i sí, sociataris. I acabà preguntant als obrers que omplien el local si estàn disposats a associar-se, essent contestat amb un sí unànim, seguit de forts aplaudiments.

Va donar-se tot seguit per acabat l'acte, en mig de gran entusiasme i sense que's tingués de registrar el més petit incident.

Arbres caiguts

A Joaquim Mir

Els roures magestuosos, les alsines centenaries, cauen baix la destralt del llenyataire. L'hermós paisatge català, està de dol; ningú aixeca la veu contra la talla d'aquells arbres que, baix la seva sombra, s'acollien nostres abans passats. Allò de la tradició, records, bellesa, tot cau davant la paraula negoci. Prompte els nostres rierals quedaràn despullats; nostres boscos, plens de poesia, quedaràn erms i desolats, com aquella terra de Castella de que'ns parla l'Unamuno.

Vosaltres, pintors i poetes, que representeu l'esperit de la nostra terra; vosaltres, que dins vostra pensa i nia'l desig d'una Catalunya hermosa; llençeu el crit d'alrma; feu remou- rer'ls sentiments, arreconats a la vista del metall; parleu-los, a tots els catalans, de la terra on veieren la llum per primera vegada, de l'arbre que va créixer junt a ells i que també junt se feu gran, disposat a donar sombra benefactora als nins que vinguessin de nou a la vida.

Diràn que's fa necessari, degut a l'escassetat de fusta; que s'han d'arrencar les soques per a resoldre la crisi del carbó. Paraules certes, és veritat; més, si seguim com are, vindrà temps que no tindrem ni fusta ni boscos.

Se'ns fa necessari fer noves plantacions d'arbres; obligar-hi als propietaris de terres, properes als rierals; cosa que seria un gran bé per a les terres i per als seus amos. Temps passat, en aquestes mateixes columnes, cridava l'atenció per lo descuidada que tenim, en quant al mateix, la nostra riera; apuntava que devien fer-hi la primera plantació els nois de les escoles i, com a contrast, ni la Festa de l'Arbre s'ha fet.

Es pot fer la talla, sí; però amb proporció. Fins es pot obligar a la neteja dels boscos; però no, de cap manera, que fassin desaparèixer aquests arbres que fa anys i anys que's balandregen a l'impuls del vent, i que honoren amb sa presència, la nostra terra.

Catalans: fem quelcom pels nostres arbres! Tinguem present que a l'estiu amb sa verdor, semblen cridar-nos per a que gaudim de la seva frescor i que are, a l'hivern, també sembla que'ns volen, per a que'ns arredossem en l'ample soca, en matins de sol. Molts d'ells estàn ja mig partits en els boscos, esperant que se'ls emportin; altres, esperen drets, encara, el cop mortal de la destralt...

Artistes, pintors, poetes: si és cert que estimeu la nostra terra; si resta en vostres cors el culte a lo bell, feu un esforç perquè no'ns quedem, a Catalunya, sense aquests arbres quals arrels són tant fondes que, a l'arrencar-los, sembla que'ns arrenquen l'ànima del nostre poble.

J. CUCH

Les oportunitats

Hi ha molts homes — qui no'n coneix més de quatre? — que, prou, sí; ja farien tal o qual cosa, però esperen una oportunitat; deixen transcórrer els dies sense fer res, esperant que's presenti una bona ocasió.

En quin error estàn tots els tals!...

Perquè les bones ocasions, les oportunitats, no venen: se fan; no's presenten, sino que s'han de crear.

Aquell jove que pretén escalar un lloc distingit en la societat, com veurà satisfet son

anhel si s'està dia darrera dia al voltant de les taules de billar, o enfront de les cartes perdedores, o joguinejant esbogat en els camps de sports, en lloc de dedicar-se a l'estudi i al conreuament de son intel·lecte, preparant d'aquest modo l'ocasió d'aconseguir el lloc desitjat?...

Aquella noia que desitja obtenir tal o qual benifet d'un particular, d'una entitat o de la societat, com lograda veure realitzat son somni d'aurat, si mata les hores batxillejant entre amigues, si s'entrega al và-i-vé de les modes, si's converteix en objecte de luxe, en lloc de procurar se major il·lustració, cultura més refinada i dosis més gran de virtut, de prudència i de candor?...

Les bones ocasions no venen: se fan. Les oportunitats no's presenten: s'han de crear.

Recordeu que és «de mica en mica com s'ompla la pica», i que és «de gota en gota com se forada la roca».

Jovent: a treballar! Que de l'avui vé'l demà. I demà serà çò que avui ens haurem proposat si treballem amb coratge i bon dalit per a veure realitzat el nostre anhel, la nostra il·lusió.

ENRIC CASASAS

L'AJUNTAMENT

Baix la presidència de l'alcalde don Joan Montañà i amb l'assistència dels regidors senyors Torras, Marimón, Puigrodón, Algueró, Jonch, Estrada, Novellas, Coma, Serra, Daví i Xuclà i deixant-hi d'assistir solament els senyors Barangé i Pagès, se celebrà dijous passat, a les set de la nit, sessió ordinària de segona convocatoria.

Després de llegida i aprovada l'acta de la sessió anterior, se donà compte d'un dictamen de la comissió d'Hisenda de conformitat a lo proposat pel senyor Jonch, sobres la conveniència de vendre's are, les columnes de l'enllumenat per gas. Referent a aquest dictamen, feren un seguit d'atinades observacions els regidors senyors Serra, Xuclà, Torras, Algueró, Coma i la presidència. Fetes aquestes, s'acordà que la comissió les estudiés i portés nou dictamen a la pròxima sessió.

Acte seguit se llegí la distribució de fondos del mes actual, fent constar els regidors senyors Serra, Daví i Xuclà que no hi poden donar la seva conformitat, perquè no saben l'estat econòmic de l'ajuntament i que, per aquesta raó, demanen a la presidència que fassi fer un nou estat de comptes per al seu coneixement. El president digué que donarà les ordres oportunes perquè's fassi a la brevetat possible.

Se llegí també un extracte dels acords del mes anterior, que tampoc volgueren prestar-hi la conformitat els tres regidors d'«Acció Granollerina», per la senzilla raó de que no formaven part de l'ajuntament el mes passat.

Se donà compte d'una comunicació de l'ajuntament de Les Franqueses, sobres la construcció d'una cloaca que afecta als dos municipis. Després de varies observacions d'alguns regidors s'acordà delegar al senyor Estrada per a que representi a l'ajuntament en els treballs que s'han de fer, junt amb un altre representant de dit ajuntament.

Se llegiren altres dos comunicacions, una de la mestre de l'Escola de labors, donant compte a l'ajuntament de l'admissió de varies alumnes i l'altre demanant un permís per a

l'instal·lació d'una nova indústria que no podem entendre ben bé què és.

El regidor senyor Marimón, president de la comissió de Foment, posà en coneixement del municipi que la setmana entrant se començarà la construcció d'uns passos adoquinats, que en una de les últimes sessions de l'any que ha finit, s'acordà construir. Aprofitant l'ocasió, el senyor Puigrodón demanà també un pas per a un troç del carrer del Marquès de Montroig.

El senyor Daví demanà quines són les atribucions de la comissió de Foment. Se li contestà que no hi hà necessitat de senyalar-ne cap, havent-hi, com sembla que hi hà, bona voluntat per part de tots i perfecte unanimitat de parers.

El senyor Coma demanà a l'ajuntament que en la sessió vinenta's porti al consistori l'assumpte de l'«Olla dels pobres», festa benèfica (?) que cada any se celebra per Carnaval, dient que així'ls regidors podran estudiar ben bé la qüestió, ja que'l Carnaval aquest any és molt aviat i convé que se sàpiga el què s'acordarà, si fer sopa o donar bonos; per a així poder fer la capta els regidors amb el temps necessari. Es quedà en portar l'assumpte en la sessió següent.

En Torras demanà què tal com acordà l'anterior ajuntament, s'acordi demanar al govern una amplia amnistia per als presos per delictes polítics i socials.

En Coma s'hi adherí, ampliant-la en el sentit de que, si's podés, mirés d'acollir s'hi a un fill de Granollers, el senyor Pagès, un dels carlins més significats dels que anaren a pertorbar tràgicament el miting de «L'Unió Lliberal» de trista recordança.

En Montañà, que va deixar la presidència, la qual passà a ocupar-la'l primer tinent d'alcalde senyor Torras, demanà la paraula en mig de gran espectació.

Digué que ell, encare que considerava un fet criminal i no un delicte polític el del senyor Pagès no per això havia de deixar d'ajuntar la seva veu per al perdó. Per què per alguna cosa som republicans i demòcrates — digué —; per a perdonar certs fets, per més criminals que siguin. S'adheriren a les manifestacions d'en Montañà els regidors senyors Jonch i Algueró, acordant-se per unanimitat lo proposat per en Torras i en Coma.

I no havent-hi altres assumptes de què tractar, s'aixecà la sessió a dos quarts de nou del vespre.

NOVES

L'ESTEVE SARROCA. — El nostre volgut company de redacció, l'Esteve Sarroca, va sortir per a Màlaga'l dia 2 del corrent mes, en quina ciutat viurà d'are endavant per a atendre als seus quefers comercials.

L'amic Sarroca, al saludar-nos des de la seva nova residència, ens comunica que no per haver-se allunyat d'aquesta vila, deixarà de comunicar-s'hi. Ens promet l'envío de cròniques que, com nosaltres suposem, veuran amb gust els nostres llegidors.

NOVA SECCIÓ — RENOVACIÓ, d'are endavant, tindrà oberta una nova podrem dir-ne tribuna, anomenada «Secció Obrera»

En ella s'hi defensaran totes les millores de caràcter social, com també hi trobaran ca-

buda les opinions dels obrers que's dignin honrar-nos amb les seves demandes i col·laboracions justes.

IGNOCENTS. — El passat diumenge va celebrar-se la festa d'ignocents en el Casino. Els aficionats de la casa feren com una ignocentada de la *broma*; els balls de tarde i nit, que foren amenitzats pel «Quintet Vilaró», que executà bastant ajustadament un triat programa de ballables moderns, resultaren molt concorreguts.

DE VICH. — Se'ns ha proporcionat un nombre de la «Gazeta de Vich» que diu que'l nostre conveí en Benet Morató, mestre de l'«Orfeó Vigatà» del Conservatori de dita ciutat, obtingué un verdader èxit en el concert donat últimament en aquell teatre Principal.

Ens congratulem d'aquest èxit, que sempre repercuteix en honor de Granollers.

CONCERT. — Pel dia de la Candelera s'anuncià un concert, a «L'Unió Lliberal», a càrrec del seu «Orfeó Granollerí».

FESTA BENÈFICA. — Sembla que en un dels dies de Carnestoltes tindrà lloc una festa benèfica en aquesta vila, que, además de constituir un simpàtic atractiu, propi de la diada, serà una festa d'ingressos considerables per a la «Casa Breçol», que podran ajudar a tant simpàtica entitat per a mellorar els serveis als quals se dedica.

SOPAR. — La «Joventut Alhambrina» es reunirà avui en fraternal àpet per a celebrar l'ignocentada que's va donar en la seva societat «L'Alambra».

Tindrà lloc en els salons de la casa i serà servit per en Joan Masanas.

ESTALVI. — Durant la prop-passada setmana la Sucursal en aquesta Vila de «La Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis» ha rebut per imposicions, la quantitat de 23,929'85 i pagat per a reintegros 15,999'64; havent obert 15 llibretes noves.

ÀPET. — Avui tindrà lloc, en els salons de «L'Unió Lliberal», un dinar en honor dels regidors últimament elegits per la «Coalició Lliberal Demòcrata Autonomista» que com saben nostres llegidors, foren tots els que integraven la candidatura que presentà en les eleccions municipals del novembre passat.

FALLO. — Segons ens comunica l'ex alcalde don Eduard Pujol, la comissió nomenada per a adjudicar les dotze cases donades pel benemèrit patriu don Jaume Corbera, ha emès el següent fallo:

Agrupament primer: Premi a l'amor filial. — Teresa Bosch Ariza, Lluís Rocabayera Olladell, Rafel Ribas i Joan Riera Dantí.

Agrupament segon: Premi Constancia al Treball. — Julià Masjuan Tapias, Paula Garriga Caminadas, Josep Espinal Bassa i Joan Terrades Torrents.

Agrupament tercer: Premi als pobres. — Carme Jové Auro, Rosa Mompert Costa, Mnuela Martínez Martínez i Encarnació Barnet.

BANCA I BORSA

CLAVÉ, 34
GRANOLLERS

Operacions de Banca de totes classes : Negociació i cobro d'efectes de comerç : Emissió de Xecs : Ordres de Borsa : Negociació i cobro de Cupons

Ferràn Palau S. C.

Corresponsals del Banc de Barcelona (Sucursal 1) i del Banc Hispà Americà

Restaurant
Casanovas

Se serveixen coberts i a la carta
Habitacions amoblades pera families
Bany : Llum eléctrica

Teléfono 2-3-4-0

Rambla del Mig, 3 (Davant del Teatre Liceo)
BARCELONA

Carruatjes de lloguer
d'en
Fortunat Casademunt

**SERVEI INMILLORABLE
PREUS ECONÒMICS**

Prim, 55 : Granollers

V^{DA} **DE P. BONET**

Carrer d'Arribau, 9 : BARCELONA

Reproduccions artístiques
Fotogravats : Autotopies
i Tricromies

Fàbrica de
Estoigs i Mostruaris
de totes classes

Josep Terraza

(Abans Gari)

Plateria, 35 : BARCELONA

 España Vitalicia

COMPANYIA DE SEGURS SOBRE ENFERMETATS
Metge Representant : DON ALFRED CANAL

TAULA DE SUBSIDIS

Categoríes	PRIMES		SUBSIDIS DIARIS			SUBSIDI DEFUNCIÓ
	De 10 a 42 anys	De 42 a 55	Medecina	Ciruj. Major	Ciruj. Menor	
1. ^a	0'60	0'95	1'50	1'50	1'00	12'50
2. ^a	1'10	1'35	3'00	3'00	2'00	25'00
3. ^a	1'60	1'85	4'00	4'00	2'50	35'00
4. ^a	2'10	2'60	5'00	5'00	3'00	40'00

NOTA IMPORTANT : El subsidi per defunció pot augmentar se fins a 200 ptes. satisfent una sobre-prima de 0'20 ptes. cada mes.

SASTRERIA I NOVITATS

DOMINGO JUBANY

Carrer de Sta. Agna, 22, 1.º
BARCELONA

Las Novedades

Clavé, 8 : Granollers

Camises, Corbates, Gorres, Tirants, Lligues, Genres de punt, Roba blanca de Senyora, Céfirs, Gemelos, Toballoses, Mantelería, Paraigues i Perfumería

Els que vesteixen a la moda, compren a n'aquesta casa

E. Vergés Bartolí S. en C.

Articles de novitat per a senyora
Especialitat en Bruses i Brodats

Carrer d'en Fontanella, 17 : Barcelona

SASTRERIA

de

J. Sitjes Freixas

Gran assortit en trajos de llana i fil

Preus baratissims

Plaça Major, 27

Olis minerals

Majó i Planas

Carrer del Vidre, 2, pral.

BARCELONA